

POSTANOWIENIE

30 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Monika Koba

na posiedzeniu niejawnym 30 sierpnia 2023 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku L.C.

z udziałem T.R., B.R. i H.S.

o rozgraniczenie,

na skutek skargi kasacyjnej L.C.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie

z 3 lutego 2022 r., II Ca 90/19,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od wnioskodawczyni L.C. na rzecz uczestników T.R. i B.R. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych z odsetkami, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia wnioskodawczyni postanowienia Sądu Najwyższego z 30 sierpnia 2023 r. - tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 3 lutego 2022 r. Sąd Okręgowy w Lublinie – po przeprowadzeniu uzupełniającego postępowania dowodowego i sprostowaniu niedokładności w punkcie I postanowienia przez wpisanie w miejsce liczby „(...)” liczby „(...)1” - oddalił apelację wnioskodawczyni L.C. od postanowienia Sądu

Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z 26 października 2018 r., dokonującego rozgraniczenia nieruchomości - działki nr [...]1 o powierzchni 3,14 ha, wchodzącej w skład większej nieruchomości położonej w B., dla której w Sądzie Rejonowym Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Ś. założona jest księga wieczysta nr [...]1, stanowiącej własność L.C. z nieruchomością - działką nr [...]2, położoną w B., o powierzchni 0,30 ha, dla której w Sądzie Rejonowym Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Ś. założona jest księga wieczysta nr [...]2, stanowiącą własność uczestników T.R. i B.R. oraz z nieruchomością - działką nr [...]3, położoną w B., o powierzchni 3,15 ha, dla której w Sądzie Rejonowym Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Ś. założona jest księga wieczysta nr [...]3, stanowiącą własność H.S., zgodnie ze stanem prawnym oznaczonym linią w kolorze czerwonym zawierającą się pomiędzy punktami granicznymi 1059, 966, 773, 772, 967 według wariantu I opinii biegłego sądowego geodety J.C., uwidocznionego na mapie projektu rozgraniczenia zaewidencjonowanym w Starostwie Powiatowym w [...] Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej i przyjętego do Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego 6 lipca 2016 r. za nr [...] (k. 640-642 opinia, k. 643 mapa).

U podstaw rozstrzygnięcia legło stwierdzenie, że całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym dowodu z opinii biegłego z zakresu geodezji J.C., prowadzi do wniosku, że granica prawna między rozgraniczаныmi nieruchomościami została ukształtowana stanem posiadania istniejącym 4 listopada 1971 r. i wyznacza aktualny stan prawny granicy.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez wnioskodawczynię.

Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołała się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Jej zdaniem skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna, gdyż zaskarżone postanowienie zostało wydane z rażącym naruszeniem prawa materialnego i procesowego, w oparciu o ustalenia pomijające znane biegłemu sądowemu opiniującemu w sprawie oraz Sądom obu instancji, rzeczywiste parametry

szerokości działek rozgraniczanych. Twierdzenia biegłego J.C. sprzeczne z prawdą i podstawową wiedzą matematyczną, zostały bezkrytycznie powtórzone przez Sądy obu instancji. Błąd ten jest oczywisty, możliwy do stwierdzenia bez posiadania wiedzy specjalnej, na dowód czego skarżąca załączyła do skargi kasacyjnej dokumenty w postaci kopii decyzji z 23 maja 1978 r. (znak [...]) oraz kopii operatu wywłaszczeniowego nr [...] zawierającego w kolumnie „czynniki obliczeniowe” wymiary odłączanych działek nr [...]4 i nr [...]5 wraz z parametrami szerokości, które są wspólne również dla działek rozgraniczanych nr [...]1 i nr [...]6, wnosząc o przeprowadzenie z nich dowodów w postępowaniu kasacyjnym.

Jej zdaniem źródłem błędu – prowadzącym w efekcie do naruszenia art. 153 k.c. i nierozpoznania istoty sprawy - było odstępianie przez Sądy *meriti* od elementarnej kontroli twierdzeń biegłego i brak wiedzy jak należy liczyć powierzchnie figur wielobocznych (trapezów prostokątnych). Wprawdzie Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z uzupełniającej opinii biegłego J.C., ale przyjął wyjaśnienia biegłego bez weryfikacji i krytycznej analizy, mimo że były one nieprawdziwe i sprzeczne z wiedzą matematyczną dostępną na poziomie nauczania szkoły podstawowej.

Uczestnicy T.R. i B.R, w odpowiedzi na skargę kasacyjną wnieśli o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być

osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym – a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, niepubl. i z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl. i przywołane tam orzecznictwo).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, by skarga była – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona. Wywód zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadzał się do kwestionowania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oraz przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym zwłaszcza dowodu z opinii biegłego z zakresu geodezji J. C., nie zaś wykazania, że popełnione przy jego ferowaniu uchybienia - w zakresie podlegającym weryfikacji w postępowaniu kasacyjnym - miały charakter kwalifikowany.

Prezentując stanowisko odmienne skarżąca pominęła, że skarga kasacyjna jest instrumentem prawidłowości stosowania prawa przez sądy, a nie służy do kontroli ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia. Nie

można zatem przenosić do postępowania kasacyjnego sporów dotyczących stanu faktycznego, gdyż jego ustalenie należy do sądów *meriti*, a Sąd Najwyższy nie ma w tym zakresie żadnych, ustrojowych ani procesowych kompetencji (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 1169/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 139 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lipca 2014 r., IV CSK 671/13, niepubl.). Skarżąca zasad tych nie respektuje, zgłaszając w podstawie skargi – z naruszeniem art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. - wprost zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., stwierdzając, że Sąd Okręgowy dokonał rażąco błędnej oceny dowodów z opinii biegłego J.C., zeznań świadków i danych wynikających z operatu nr [...], przedstawia własną ocenę tych dowodów i na tej podstawie opiera następnie twierdzenie o oczywistej zasadności skargi.

Tego rodzaju zarzuty uchylają się od kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym, nie mogą być zatem podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – także wtedy, gdy dotyczą oceny dowodu z opinii biegłego - (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 16 maja 2018 r., II UK 139/17, niepubl.).

Równocześnie, uzasadnienie przedstawione przez Sąd Okręgowy nie pozwala stwierdzić oczywistych i rażących uchybień, które mogłyby odpowiadać analizowanej przesłance. Sposób sformułowania wniosku wskazuje, że wnioskodawczyni traktuje skargę kasacyjną nie jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, a jako instrument pozwalający jej na kwestionowanie niesatysfakcjonującego ją rozstrzygnięcia w trzeciej instancji, któremu to celowi postępowanie kasacyjne nie służy.

W konsekwencji argumentacja przytoczona we wniosku nie wykazuje tezy, że zaskarżone orzeczenie stanowi konsekwencję kardynalnych błędów w zakresie stosowania prawa, których efektem jest orzeczenie oczywiście wadliwe.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 3 oraz art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 i w zw. z art. 391 § 1 w zw. z

art. 398²¹ k.p.c., a także § 5 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst. jedn: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

[A.T.]

[ms]